



PvdA

**NEDERLAND
STERKER & SOCIALER**

PvdA Overbetuwe – inbreng kadernota 2014

Voorzitter,

Een bijzondere vergadering voor u en mij. Onder uw leiding is het voor het eerst dat wij een kadernota bespreken. En al doet mijn grijze haardos anders vermoeden, ook voor mij is het een première.

Voor een première bereid je je voor. Hoe zorg je er voor dat de kernboodschappen van de lokale PvdA helder en duidelijk naar voren komen?

Voorzitter, collega's, ik start met een gedicht van Gerrit Komrij.

Almacht

**Ik kan alles. Ik ben rond.
Ieder tandwiel werkt. Ik glim.
Ik ben wonderlijk gezond –
Ik ben goed en ik ben slim –**

**God, wat hieraan nog verbeterd?
Geen albasten beeld is gladder
En geen duizendpoot completer –
(Mijn route is de jakobs ladder)**

**Ik ben een fenomeen als geen
En met geen woorden vast te pinnen –
Een kroonjuweel, een edelsteen.
Ik heb een bruidegom te winnen.**

Voorzitter, misschien verrassende woorden uit de mond van een sociaal-democraat, maar als gemeenteraadslid weet je, dat een gemeente geen almacht heeft. Wij kunnen niet alles eenvoudig en passend voor iedereen oplossen. Toch verwachten onze inwoners hier veel van het lokale bestuur.

Waar dit heel duidelijk naar voren komt, is op het gebied van de drie decentralisaties. Dan spreken we over de Jeugdzorg, de AWBZ en de Participatiewet.

Overheidstaken worden dichterbij de inwoners gebracht, de drempels gaan omlaag. Daarmee kan de invloed van de burgers op de te bereiken resultaten en de uitvoering groter worden. Lokaal bestuur zal vorm moeten geven aan deze invloed en dit verder moeten stimuleren. Bij dit alles gaat de aandacht van de PvdA vooral uit naar die mensen, die niet die kracht hebben of te veel beperkt worden om zichzelf te redden en zelfstandig overeind te blijven staan. Wij vinden dat er dan verschillen gemaakt mogen worden in aanbod van zorg en ondersteuning, vragen om eigen bijdragen en eigen inzet. Dit is een belangrijk kenmerk van een sterke en sociale gemeenschap. En juist daar is lokaal meer maatwerk mogelijk. Juist daar kan onze gemeente het verschil maken tussen zomaar taken overnemen of doelgerichte invulling en gebruikmaken van de lokale kracht en mogelijkheden bij inwoners, bedrijven en instellingen.

Voorzitter, de drie genoemde decentralisaties vormen de grootste uitdaging waar Overbetuwe de komende jaren voor komt te staan. De decentralisaties zijn 'het sociale domein' van onze gemeente. De ontwikkeling van onze visie op het nieuwe sociale domein wordt sterk belemmerd door onzekerheden, vooral in het rijksbeleid. De tijd gaat snel en we moeten, ook dit jaar al, concrete eerste stappen zetten. Dan is het als fractie en raad lastig om op hoofdlijnen te sturen. De neiging om dan vooral in gesprek te gaan over de wijze van uitvoering is erg groot. Daar ligt de uitdaging voor ons, raad en College om de **hoofdlijnen** voor deze echt belangrijke thema's goed uit te zetten.

Voorzitter, het college doet zijn best om de raad meenemen in het denk- en besluitvormingsproces rond de decentralisaties. Er is ons een planning voorgelegd. Bij die planning zet ik kanttekeningen. Ik kan namelijk niet overzien of de ingezette acties de juiste zijn en of ze op het juiste moment worden ingezet.

Landelijk circuleren andere plannings. De indruk bestaat dat sommige gemeenten al verder gevorderd zijn dan Overbetuwe.

Dat roept bij onze fractie de vraag op of er voldoende gevoel van urgentie is. Daarom willen wij graag op korte termijn informatie krijgen van het college, dat ingaat op de volgende aspecten:

1. Welk schaalniveau voor de uitvoering vindt het college passend bij de decentralisaties. Wat wil Overbetuwe op eigen kracht doen en waar wordt nu al de samenwerking gezocht? Welke samenwerkingen in bestuurlijke zin zijn wenselijk?
2. Welke aanbieders ziet het college als partner op het gebied van de decentralisaties (welke oude en welke nieuwe aanbieders)? Is daarbij voldoende oog voor het betrekken van nieuwe aanbieders en het aansluiten bij creatieve initiatieven uit de samenleving?
3. Hoe ziet het college de positie van de sociale werkvoorziening? De relatie met Presikhaaf vanuit de gemeenschappelijke regeling bindt ons. Aan de andere kant willen we ook vernieuwing en waar mogelijk meer lokaal oplossen. Wat kan er en wat kan er niet?
4. Welke menskracht is nodig voor de uitvoering? Hoe wordt de uitvoering georganiseerd?

Deze informatie zou onze fractie graag op 10 september willen bespreken op een Politieke Avond in de vorm van een raadsconferentie (Ronde Tafelgesprek met alle raads- en burgerleden)

Het sociaal domein raakt ons allemaal. Daarom verwacht ik dat er, ook zonder een motie, brede steun zal zijn om dit gesprek met elkaar aan te gaan.

De PvdA wil graag meer duidelijkheid en inzicht, met als doel om in het najaar de discussie in politieke termen met elkaar te kunnen voeren. Wij willen hiermee bevorderen, dat een echte inhoudelijke dialoog op gang komt, die tot concrete voorstellen leidt.

Ik hoor graag de instemming van het college op dit voorstel.

Voorzitter, de PvdA heeft verder behoefte aan kaderstelling bij de financiële effecten van de decentralisaties.

Wat ons betreft is het decentralisatiebudget dat naar gemeenten overkomt taakstellend.

Eventuele schotten tussen de budgetten, die op het gebied van de decentralisaties beschikbaar zijn, moeten verdwijnen.

In de Tweede Kamer is voor deze mogelijkheid een motie met ruime meerderheid (van VVD, PvdA, CDA, D66, ChristenUnie en GroenLinks) aanvaard.

Kosten voor voorzieningen en alle uitvoeringskosten moeten uit dit budget worden bekostigd. Voor dit laatste onderdeel dienen wij met de VVD een motie in.

Onze fractie is er een voorstander van om het totaal van de rijks gelden voor deze taken voorlopig te oormerken. Op deze manier kan de in- en uitvoering van de gedecentraliseerde taken zo goed en flexibel mogelijk verlopen. Wij vinden de oormerking een goede zaak, gelet op de grote bedragen die met deze taken gemoeid zijn.

Om veranderingen in lasten en baten te kunnen opvangen is de PvdA voorstander van het reserveren van mogelijke overschotten op de budgetten.

Hoe kijkt het college hiertegenaan en kan het college een overzicht verstrekken van alle reserves en voorzieningen, die er op het gebied van de decentralisaties bestaan?

Voorzitter, het college wil met ons in gesprek over de sturing door raad en college. Het besef dat we als gemeente voor een groot aantal vraagstukken slechts één van de partners zijn, zou betekenen dat we op een andere manier kaders moeten gaan stellen. Anders dan "SMART".

Interessante stelling die wij graag diepgaander met het college willen bespreken tijdens een Ronde Tafelgesprek, waarbij ook externen aanschuiven.

De PvdA vindt dat vooral duidelijk moet zijn welke maatschappelijke effecten we willen bereiken. Daarover zou de discussie moeten gaan en niet over hoe "SMART" de doelstellingen zijn. Daarbij is een perspectief op de maatschappelijke doelen die we over 4-6 jaar willen bereiken wat ons betreft leidend; focus op jaarlijkse prestatienormen moet daar niet van afleiden.

Voorzitter, dit is een bruggetje naar twee concrete doelstellingen uit ons verkiezingsprogramma "Overbetuwe bloeit 2010-2014":

1. In 2014 wil de PvdA duizend woningen duurzaam hebben gemaakt
2. In deze raadsperiode komt er een experiment met kleinschalige energieopwekking.

Met deze inzet willen we op lokaal niveau een bijdrage leveren aan een duurzame wereld. Dat kost energie, inzet en vaak ook geld.

Voorzitter, de PvdA heeft het vaker gezegd: "als je het kunt betalen, moet je als overheid, juist in deze crisistijden, zorgen voor economische activiteit, zeker als die bijdraagt aan een duurzame samenleving."

De eerste investering, ter ondersteuning en stimulering van kansen, initiatieven uit de samenleving zal dan vaak van 'de overheid', ons dus, moeten komen.

Daarom daagt de PvdA het college opnieuw uit om met concrete voorstellen te komen, deze initiatieven op te sporen en verder te brengen. In toekomstige renovatie- en bouwplannen moeten er toch meer mogelijkheden zijn voor bijvoorbeeld zonnepanelen. Wat doet onze gemeente nu daaraan? Daarop horen wij graag een antwoord van het college.

Voorzitter, het verhaal van de jakobs ladder leert ons, dat als je je doel wilt bereiken, je er iets voor over zult moeten hebben, ook al moet je daar de hoogste berg voor beklimmen.

Voorzitter, gelet op de tijd zal ik in tweede termijn ingaan op de meeste van de ingediende amendementen en moties. Ik zou nu wel willen ingaan op de plannen rond het MFC Valburg. Dat hebben we aan de dorpsraad beloofd.

We hebben deze week meer informatie gekregen over een mogelijke bezettingsgraad van het MFC. De PvdA weet dat er veel enthousiaste mensen en instellingen zijn in Valburg. Dat siert die gemeenschap. Voorzitter, de gemeenteraad heeft kort geleden een Voorzieningennota aangenomen.

Belang uitgangspunt van die nota is, dat de draagkracht voor een voorziening uit het dorp moet komen. Waar moeten we dan naar kijken? Volgens onze fractie naar het gebruik van de voorzieningen en de bereidheid er voor te betalen. En over dat laatste punt heeft onze fractie onvoldoende duidelijkheid.

We hebben het in Herveld-Andelst gezien. Daar is in grote zakelijkheid gekeken naar de huren die per activiteit moesten worden opgebracht en dat gaf ook weerstand. Gebruikers krijgen hun begroting niet rond. De PvdA vindt een keuze voor een MFC in Valburg alleen verantwoord, als kan worden verhelderd, dat de activiteiten de kapitaalslasten en de exploitatielasten kunnen dragen. Dat is nu niet zo.

En om die reden zullen wij de amendementen en de motie over het MFC Valburg niet steunen.